

Verslag

Buurtbijeenkomst Spaarneboog en omgeving

24 april 2024

Op woensdagavond 24 april 2024 vond in de Koningkerk in Haarlem een bijeenkomst plaats voor omwonenden van winkelcentrum Spaarneboog en omgeving. Deze bijeenkomst was een gezamenlijk initiatief van de gemeente Haarlem en Hoorne Vastgoed en werd in samenwerking met bureau Site Urban Development en De Wijde Blik georganiseerd.

Algemeen

De avond werd geopend door gespreksleider Jolijn Goertz van De Wijde Blik. De bijeenkomst begon plenair met presentaties van de gemeente, Hoorne Vastgoed en SITE. Daarna aanwezigen bij informatiepanelen in gesprek gaan met teamleden en hun reacties achterlaten. Ook was er de mogelijkheid om een reactieformulier in te vullen. Hiervan hebben circa 40 mensen gebruik gemaakt. Voor de bijeenkomst zijn ongeveer 2.200 uitnodigingen verspreid in de omgeving. 130 mensen hadden zich vooraf aangemeld en er namen in totaal zo'n 220 buurtbewoners deel.

Zie ook de bijbehorende presentaties en de informatie van de panelen op de website www.vernieuwingspaarneboog.nl.

Presentaties

Hier vindt u een overzicht van de belangrijkste zaken die tijdens de presentaties zijn gedeeld. De presentaties zelf vindt u op de website www.vernieuwingspaarneboog.nl onder het kopje documenten.

Stefan Poot, gemeente Haarlem, over de brede opgave

Haarlem heeft de opgave om 10.000 woningen bij te bouwen. Een van de Ontwikkelzones is de Spaarndamseweg. Daar zijn de afgelopen jaren al veel projecten afgerond. De gebiedsontwikkeling van Spaarneboog en omgeving is een van de sleutelprojecten. Volgens de vastgestelde Startnotitie worden in het gebied 450 tot 750 woningen toegevoegd. De uiteindelijke hoeveelheid is mede afhankelijk van de ontwikkelingen van andere functies van het gebied en de ruimtelijke inpassingsstudie en mogelijkheden.

Naast het toevoegen van woningen wordt ook het winkelcentrum opgeknapt en de openbare ruimte aangepakt. Er komt meer ruimte voor organisaties voor de buurt en voor sport. Deze ontwikkelingen moeten leiden tot een aantrekkelijker woongebied. Er wordt toegewerkt naar een Programma van Eisen voor de Leefomgeving. Dit is het planproduct dat ter goedkeuring aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Op dit product is het formeel mogelijk om zienswijzen in te dienen.

Jan Joost Bloemendal, Hoorne Vastgoed, over de renovatie van het winkelcentrum

Het oorspronkelijke plan voor de renovatie van het winkelcentrum is een grotere gebiedsontwikkeling geworden in samenwerking met de gemeente. Het winkelcentrum is

**Anthony Fokkerweg 1
1059 CM Amsterdam
020 523 50 90**

**Louis Couperusplein 2
2514 HP Den Haag
070 762 04 06**

**info@dewijdeblik.com
www.dewijdeblik.com**

verouderd en komt bijna de brandweerkeuring niet meer door. Later dit jaar start daarom de vernieuwing. Daarna worden andere delen van het gebied aangepakt. Met 'de haak' zijn de plannen verder gevorderd dan met de rest van het gebied. Een deel van het winkelcentrum, richting de Paul Krugerkade, wordt er tussenuit gehaald om meer openheid te creëren. En de gevel aan de kant van de Vomar krijgt een meer open karakter. Bovenop het winkelcentrum ter hoogte van het huidige Spaarne Office worden woningen toegevoegd. Alleen bij deze ontwikkeling wordt afgeweken van het bestemmingsplan. Tijdens de werkzaamheden blijven de winkels open en de winkels die er nu zijn blijven in het winkelcentrum. Tijdens de presentatie is een voorlopig ontwerp voor het nieuwe winkelcentrum getoond. Bij de volgende participatiebijeenkomst wordt een definitief ontwerp voor het nieuwe winkelcentrum gepresenteerd.

Stefan Poot, gemeente Haarlem, over het proces en de planning

De ontwikkeling gaat in fases verlopen. De eerste fase, de verbouwing van het winkelcentrum, start medio september 2024. Daarna volgen de ontwikkelingen van het Filippo terrein, Quality bakers, De Paul Krugerkade en het Nelson Mandelapark. De volgorde daarvan is nog niet duidelijk. Het zogeheten Ambitiedocument wordt rond de zomer afgerond. Eind dit jaar of begin volgend jaar volgt daarop een Programma van Eisen voor de Leefomgeving. Gedurende het proces organiseren we verschillende informatie- en participatiemomenten.

Daan Leenders, Site Urban Development, over het Ambitiedocument

Spaarneboog en omgeving ligt enorm centraal, vanuit hier ben je in korte tijd op het station, in het centrum, etc. De buurt is divers en heeft -met de voormalige scheepswerf- een bijzondere historie. Vooruitlopend op de uitkomsten van het proces: de bestaande vierkante meters groen worden zeker behouden en het is de ambitie om meer groen toe te voegen.

Een Ambitiedocument is een gezamenlijke visie die als basis dient voor het uitwerken van de verdere plannen. Hiervoor zijn we benieuwd naar de wensen, zorgen en aandachtspunten vanuit de buurt. Dagelijkse gebruikers/ buurtbewoners weten wat er speelt in de wijk, welke problemen er zijn en welke behoeftes.

We hebben intern - bij verschillende gemeentelijke afdelingen - input verzameld en nu ligt de focus bij het verzamelen van informatie uit de buurt. Vandaar ook deze bijeenkomst. We richten ons op de volgende thema's:

- Het Nelson Mandelapark - Hoe wordt het park gebruikt en wat kan er beter (recreatie, ontspanning)?
- Paul Krugerkade - Met o.a. de vraag of het een fietsstraat moet worden (waar auto's te gast zijn)?
- Voorzieningen - Welke verandering is wenselijk van het winkelcentrum, buurtorganisaties en sportvoorzieningen in het park?

De participatiebijeenkomsten en een peiling vormen de basis van dit proces dat loopt tot aan het begin van de zomer. Dan wordt het Ambitiedocument afgerond en vervolgens wordt er een echt plan gemaakt.

Een tweede buurtbijeenkomst vindt voor de zomer plaats. Over de exacte datum en tijd wordt later gecommuniceerd, onder andere via de nieuwsbrief en website

<https://vernieuwingspaarneboog.nl/>.

Samenvatting reacties

Aanwezigen kunnen langs informatiepanelen lopen en daar in gesprek gaan met leden van het projectteam. Op participatiepanelen kunnen zij hun reactie achterlaten. Dit kan ook op een reactieformulier. De volgende wensen en zorgen komen naar voren:

Ten aanzien van de **Paul Krugerkade** wordt aandacht gevraagd voor de Verkeersveiligheid, zoals beperking van het autoverkeer en voor verbeteringen aan de straat, zoals renovatie van het wegdek. Er zijn meer voor- dan tegenstanders om van de Paul Krugerkade een fietsstraat te maken. Over de wijze waarop dat moet gebeuren, verschillen de meningen. Het is een uitdaging om een verkeersveilige en aangename straat te ontwerpen, waarin zowel ruimte geboden wordt voor de auto, ontsluiting van de wijk als voor fietsers en voetgangers. Naar voren komt ook dat sommige woningen scheuren hebben vanwege het vrachtverkeer dat door de straat rijdt.

Verschillende mensen geven aan zich zorgen te maken over de parkeerdruk in de wijk, met name met het oog op de toename van auto's door de voorgenomen nieuwbouw. Een parkeergarage, al dan niet ondergronds, wordt gezien als een kans om bij te dragen aan het verminderen van de parkeerdruk in de wijk. Er wordt daarnaast gevraagd om het mogelijk te maken om s 'nachts voor de Vomar en Kwantum te kunnen parkeren.

Het **Nelson Mandelapark** wordt momenteel vooral gebruikt om te wandelen en spelen (kinderen). Wensen die naar voren komen: meer en diverser groen, waterelementen, betere speel- en sportvoorzieningen en een betere toegankelijkheid voor alle leeftijdsgroepen. Ook de sociale veiligheid ziet men graag verbeteren, onder andere door middel van straatverlichting. Veel klachten worden geuit over hondenpoep, waardoor mensen het niet aantrekkelijk vinden in het park te recreëren. De wens wordt uitgesproken om meer buurtgerelateerde activiteiten in het park te laten plaatsvinden.

Veel mensen zijn tevreden met het aanbod van **voorzieningen**. Voornamelijk het winkelaanbod wordt als positief ervaren. Maar er is ruimte voor verbetering; horeca, kunst en cultuur en huisartsenzorg zijn zeer gewenst. Vooral in het park en langs het water zijn volgens de buurtbewoners geschikte locaties om voorzieningen toe te voegen. En er wordt gevraagd om bij de plannen over voorzieningen, zoals het buurthuis, rekening te houden met de toenemende vergrijzing in de wijk.

Velen vinden het positief dat het winkelcentrum snel wordt vernieuwd en zien dat als een verbetering in vergelijking met hoe het er nu uit ziet. Ook zijn er stemmen die de nieuwe stijl van het **winkelcentrum** minder goed vinden aansluiten bij de historie van de wijk. Over de **nieuwe woningen** komt vooral een behoefte aan sociale huurwoningen en woningen voor diverse doelgroepen naar voren, eventueel woningen waar verschillende groepen daar elkaar heen wonen. Met betrekking tot de nieuwbouw worden zorgen geuit over leefbaarheid in de wijk vanwege de toename in bevolkingsdichtheid.

De wens om de **Werfstraat** aan te pakken wordt veel geuit. Vooral op het gebied van de doorstroom van verkeer vanwege het laden en lossen, de sociale veiligheid en de afvoer van water. Daarnaast wordt vaak aangegeven dat de Mozaïekmuur naast de Quality Bakers behouden moet blijven.

Spaarneboog wordt volgens de buurtbewoners voornamelijk **aantrekkelijker** wanneer de wijk groener wordt, het aantal auto's omlaag gaat, de parkeergelegenheden voor bewoners verbeteren, er voorzieningen als cafés/ koffiezaken bijkomen, er plekken voor cultuur gecreëerd worden en er meer verbinding ontstaat tussen de verschillende groepen bewoners -jong en oud- in de wijk.

Tot slot wordt aangegeven dat men graag betrokken wil zijn en blijven bij het vervolgproces en wordt aangedrongen op het serieus nemen van de geuite zorgen en wensen.

Bijlage: Opmerkingen, post-its & gesprekken

Hieronder vindt u per thema een overzicht van de meest gemaakte opmerkingen die op de post-its en vanuit gesprekken naar voren zijn gekomen. Hierin zijn ook verschillende opmerkingen verwerkt die na de bijeenkomst via de mail zijn binnengekomen, waaronder die van Het Historische Vereniging Haerlem.

Paul Krugerkade

De Paul Krugerkade wordt nu ervaren als een onoverzichtelijke en krappe straat die gevaarlijk is voor fietsers. Verbeterpunten en opmerkingen:

- Renovatie van het wegdek.
- Realisatie van veiligere verkeersinfrastructuur voor fietsers.
- Beperking van autoverkeer tot alleen bestemmingsverkeer.
- Vermindering van auto's en inperking van parkeerplekken ten gunste van groen en fietsen.
- Verbetering van veiligheid voor kinderen en ouderen.
- Inclusiever maken voor rolstoelen en kinderwagens.
- Implementatie van eenrichtingsverkeer met mogelijkheid voor fietsers om in beide richtingen te rijden.
- Vernieuwing van stoepen om meer ruimte te bieden voor voetgangers en fietsers.
- Behoud van het bakstenen kunstwerk.
- Behoud de historische en beeldbepalende panden met name aan de Paul Krugerkade, dit draagt bij aan de toekomstige identiteit en de herkenbaarheid van het gebied.
- Creëren van extra parkeerplekken voor buurtbewoners en implementeren van een blauwe zone.

De reacties op het idee om een fietsstraat van de Paul Krugerkade te maken:

- Veel voorstanders voor de omvorming tot fietsstraat.
- Er wordt gewezen op het gevaar voor sluipverkeer in de buurt.
- Mensen zijn bezorgd over de toename van parkeerdruk in omliggende straten.
- Oppassen dat de doorstroom niet in het geding komt.

Overige veel genoemde opmerkingen over de Paul Krugerkade:

- Zowel voor- als tegenstanders van autoluw maken.
- De bereikbaarheid van de supermarkt moet gewaarborgd zijn.
- Er wordt op gewezen dat het gewicht van vrachtverkeer bij drempels zorgt voor scheuren in de huizen.

Nelson Mandelapark

Het park wordt momenteel voornamelijk gebruikt om te wandelen/ de hond uit te laten en kinderen spelen er, onder andere bij de skatebaan. Veel buurtbewoners geven aan het park nu onaantrekkelijk te vinden. De meest genoemde verbeterpunten zijn:

- Verbeteren van het skatepark en de doeltjes van het voetbalveld behouden of vernieuwen.
- Beperken van honden en vergroten van groene ruimtes met meer bloemen, planten, bankjes en picknickplekken.
- Verhogen van de hoeveelheid groen in het park, inclusief meer bomen en planten.
- Verbeteren van de waterhuishouding en herintroductie van waterelementen zoals vijvers.
- Verhogen van de biodiversiteit door meer variatie in planten, bloemen en bomen.
- Geen zit-faciliteiten met een dakje zoals nu, want dat trekt alcoholisten & hangjeugd aan en maakt het park onveilig.
- Realiseren van meer uitnodigende speel- en sportvoorzieningen.
- Verbeteren van de toegankelijkheid voor ouderen en het creëren van openheid en toezicht voor een veilige omgeving.
- Toevoegen van horecavoorzieningen en terrassen.

- Het park aantrekkelijker maken voor buurtbewoners door onder andere verlichting in de avond.
- Aantrekkelijk maken voor (buurt)feesten.

Overige veel genoemde opmerkingen over het park zijn:

- Geen grind of zand bij de half pipe.
- Behoudt de grote bomen.
- Bakstenen mozaïekmuur behouden.
- Betrek hierbij ook de groenstrook aan de Werfstraat en voeg deze strook samen met het Nelson Mandelapark. Hierdoor ontstaan ook kansen om het park te verbinden met het Spaarne.
- Nu onveiligheid door hangjongeren en ook hang 28+.
- Het huidige park is aangetast door er steeds happen uit te nemen voor voorzieningen waar een plek voor gezocht werd.

Voorzieningen

Mensen zijn over het algemeen tevreden over de diversiteit aan voorzieningen in de wijk. Minder blij zijn ze met de uitstraling van de voorzieningen. De meest genoemde voorzieningen die nu missen zijn:

- Horecagelegenheden, waaronder een café en een koffiezaak.
- Broedplaatsen voor kunstenaars.
- Een buurthuis.
- Een plek voor kunst en cultuur, waaronder een ruimte voor theater, eventueel in combinatie met een Huis van de Wijk.
- Een groter buurtcentrum, vanwege de toenemende vergrijzing.
- Huisartsenzorg en een tandarts.
- Een parkeergarage voor de huidige bewoners.

Renovatie winkelcentrum

De meest genoemde opmerkingen over de renovatie van het winkelcentrum:

- Neem de Werfstraat mee in de plannen, die moet verbeterd worden.
- Pas de architectuur meer aan de stijl van de wijk aan.
- Het laden en lossen moet verbeterd worden.
- De nieuwe woningen niet te dicht op de school bouwen vanwege geluidsoverlast.
- De nieuwbouw zal moeten aansluiten bij de schaal en maatvoering van het omliggende gebied, en dus beperkt tot maximaal midden hoogbouw. Een uitzondering kan daarbij gemaakt worden voor de strook die direct aan het Spaarne grenst.

Nieuwbouw

De meest genoemde opmerkingen over voor wie er woningen gebouwd moeten worden:

- Sociale huurwoningen, voor mensen met een laag inkomen.
- Voor senioren.
- Kleine woningen voor 1 & 2 persoons huishoudens.
- Voorrang voor mensen uit de wijk en uit Haarlem.
- Woongroepen zoals een Knarrenhof.
- Jongeren en ouderen door elkaar heen.
- Voor starters en doorstromers.

Een meerderheid geeft aan in de nieuwbouw te willen wonen.

Aantrekkelijkheid gebied

Spaarneboog wordt nu aantrekkelijk gevonden vanwege de centrale ligging en bereikbaarheid en de diversiteit aan bewoners en het diverse aanbod van voorzieningen.

De meest gegeven reacties over wat het gebied aantrekkelijker zou maken:

- Een groenere wijk.

- Betere plek voor laden en lossen, waardoor dat minder overlast geeft.
- Een ondergrondse parkeergarage.
- Horeca, eventueel aan het Spaarne.
- Een verbeterde Werfstraat.
- Meer ruimte voor kunst en cultuur.

Dromen

De meest genoemde reacties over welke dromen er zijn voor de herontwikkeling van Spaarneboog en omgeving:

- Een meer divers aanbod van winkels.
- Broedplaatsen voor kunstenaars.
- Meer plaats voor kunst & cultuur, onder andere voor jongeren.
- Mooie nieuwbouw die aansluit bij de bestaande bebouwing.
- Dat er bij de nieuwbouw rekening gehouden met de schaduw voor de tuinen.
- Een beter fietsplan, en eventueel een brug over het Spaarne.
- Horecagelegenheden.
- Meer groen.
- Minder auto's.
- Een nettere Werfstraat.
- Meer verbinding tussen oude en nieuwe bewoners.
- Meer oog voor duurzaamheid en biodiversiteit.

Nieuwe naam

De volgende reacties werden gegeven over een passende nieuwe naam voor het gebied:

- Bloemfontein.
- De Werf.
- Ontschoten (referentie naar Schoten).
- De oorspronkelijke namen weer gebruiken.
- Ubuntu (Zuid Afrikaans begrip).
- Advies: Zet hiervoor een publieks prijsvraag in.

Overige

De volgende veel genoemde overige opmerkingen werden gegeven:

- Let op de sociale controle in de Werfstraat en het park.
- Er zit weinig karakter in de plannen voor de nieuwbouw.
- Ode aan de bakker, een muurreliëf aan de Paul Krugerkade gemaakt door Levinus Tollenaar, moet behouden blijven.
- De huizen vertonen scheuren door het vrachtverkeer en er bestaan daarvoor ook zorgen voor het heien.
- Zorgen over de leefbaarheid vanwege de bevolkingsdichtheid.
- Het belang van sociale cohesie wordt gedeeld.
- Positief dat de gemeente en Hoorne de handen ineen hebben geslagen.
- Er is veel discussie over verkeersveiligheid en parkeerproblemen en is er weinig vertrouwen in dat hier geschikte oplossingen voor gevonden worden.
- Stel een gebiedsregisseur aan met voldoende mandaat die over de kavelgrenzen heen kan kijken naar oplossingen om de doelstellingen te halen voor het gehele plangebied
- Er wordt gevraagd om extra parkeerplaatsen en extra OV.
- Momenteel hebben de straten rondom het Nelson Mandelapark last van meeuwen die op daken broeden. Getipt wordt om bij de ontwikkeling te kijken naar oplossingen die hier genoemd worden: <https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/artikelen/door-deze-kast-minder-meeuwenoverlast>
- Concentreer de sociaal culturele en onderwijsvoorzieningen op het terrein van de voormalige Quality Baker en/of het vrijkomende terrein van Filippo bouwmarkt.

Bijlage: Uitkomsten reactieformulieren

De meest genoemde antwoorden die op de reactieformulieren opgeschreven zijn vindt u hier.

Wat vindt u positief aan de plannen voor Spaarneboog en omgeving?

- Het feit dat er actie wordt ondernomen om de omgeving te verbeteren wordt als positief gezien, en velen zijn blij met de ambitie en plannen voor vernieuwing. De vernieuwing wordt gezien als een kans om de omgeving te verbeteren en aantrekkelijker te maken.
- De plannen om de buurt groener en mooier te maken worden gewaardeerd, evenals het opknappen van het Nelson Mandelapark en het creëren van meer ruimte voor fietsers langs de Paul Krugerkade.
- Modernisering en verbetering van voorzieningen: Het moderniseren van verouderde delen, zoals het winkelcentrum, wordt positief ontvangen. Dat geldt ook voor het betrekken van de gemeenschap bij de plannen.
- De ambitie om verschillende soorten woningen te bouwen wordt gewaardeerd, evenals de mix van toekomstige functies in het gebied.

Welke aandachtspunten wilt u meegeven?

- Woningbouw en doelgroepen: Het belang van variatie in woningbouw voor verschillende doelgroepen wordt benadrukt, samen met sociale zorg voor de hele wijk.
- Behoud van groen en sociale voorzieningen: Er is bezorgdheid over het behoud van volkstuinten en sociale voorzieningen, evenals de integratie van groen in de plannen.
- Parkeerproblemen en verkeersdruk: Zorgen worden geuit over parkeerproblemen en verkeersdruk, ook in relatie met de toename van bewoners.
- Behoud van historische en architectonische identiteit: Het behoud van de historische stijl van de Patrimoniumbuurt wordt benadrukt.
- Sociale en culturele voorzieningen: Er is vraag naar meer sociale en culturele voorzieningen, zoals een theater, café met terras, en uitbreiding van het kinderdagverblijf.
- De verbetering van de sociale veiligheid, met name in het park, moet worden meegenomen.
- Duurzaamheid en mobiliteit: Duurzaam bouwen, circulair gebruik van materialen, en aandacht voor mobiliteit, waaronder fiets- en parkeervoorzieningen, zijn belangrijk.
- Hond vriendelijkheid en leefbaarheid van het Nelson Mandelapark: Bewoners pleiten enerzijds voor meer hond vriendelijkheid en anderzijds voor ruimte voor hond (poep) vrije recreatiemogelijkheden.
- De Werfstraat moet ook structureel verbeterd worden tijdens de gebiedsontwikkeling.
- Rekening gehouden moet worden met rollator en rolstoelvriendelijkheid.

Welke wensen, tips of suggesties heeft u voor de gemeente en Hoorne Vastgoed?

- Zorg voor een toename van de sociale cohesie en zorg voor elkaar in de buurt.
- Veel suggesties voor meer speelplekken voor kinderen.
- Veel voorstanders voor een ondergrondse parkeergarage. En van een efficiënter gebruik van de bestaande parkeerplaatsen en een verlaging van de parkeerdruk in het gebied.
- Het belang van communicatie met de buurt wordt benadrukt net als het vermijden van lange wachttijden voor de vernieuwing.
- Zorg voor variatie in de woninggrootte, en creëer gemeenschapshuizen zoals een Knarrenhof en meergeneratiehof.
- Het belang van het behoud van de Mozaïek muur en de historische bouwstijlen wordt benadrukt.
- Duurzaamheid en circulariteit: Verschillende voorstanders voor duurzaam bouwen met natuurlijke materialen en circulair gebruik van grondstoffen.
- Groenvoorzieningen en recreatie: Meer groen in de wijk is gewenst, zoals de uitbreiding van het park, de verbinding van het park met andere stukken groen en ook terugkomend

in de bouwstijl met groene gevels en een natuurlijke uitstraling. Helemaal met het oog op de toename van het aantal bewoners is meer groen gewenst.

- Een verbetering van de OV-verbindingen wordt getipt en veiligere wegen voor voetgangers en rolstoelers en rollators. En eventueel een brug over het Spaarne.
- Men spreekt zich uit voor het minimaliseren van hoogbouw.